

Bilten Europski poslovi u Hrvatskome saboru mjesečna je publikacija koju objavljuje Odjel za europske poslove. Bilten daje pregled europskih poslova u Saboru koji proizlaze iz članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji.

Hrvatski sabor, kao nacionalni parlament države članice Europske unije, sudjeluje u procesu donošenja odluka na europskoj razini putem nadzora nad aktivnostima Vlade u institucijama Europske unije te izvršavanjem ovlasti dodijeljenih nacionalnim parlamentima Ugovorom iz Lisabona.

STAJALIŠTA REPUBLIKE HRVATSKE O DOKUMENTIMA EUROPSKE UNIJE

Dostava stajališta Republike Hrvatske o dokumentima EU-a radnim tijelima

Vlada, odmah po donošenju, dostavlja Saboru stajališta Republike Hrvatske o dokumentima iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske, koja Odbor za europske poslove prosljeđuje matičnim radnim tijelima Sabora.

Odbor za europske poslove nakon rasprava o stajalištima donosi zaključke na osnovi kojih Vlada djeluje u Vijeću Europske unije. Vlada je dužna izvijestiti Sabor ako odstupi od zaključka Odbora za europske poslove. Razmatranjem stajališta o dokumentima Europske unije Sabor vrši nadzor nad aktivnostima Vlade Republike Hrvatske u postupcima donošenja odluka u Vijeću Europske unije.

Proces razmatranja stajališta može se pratiti u e-Doc bazi Informacijsko-dokumentacijske službe Hrvatskoga sabora, gdje se objavljuju stajališta s pratećim mišljenjima radnih tijela i zaključcima Odbora za europske poslove.

U skladu s Radnim programom za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2025. godinu Odbor za europske poslove je u ožujku 2026. proslijedio dva stajališta Republike Hrvatske o dokumentu EU-a radnim tijelima Sabora radi donošenja mišljenja:

- **D.E.U. br. 25/008** – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira mjera za olakšavanje prijevoza vojne opreme, robe, osoblja širom Unije **COM(2025) 847 Odboru za obranu**

- [D.E.U. br. 25/009](#) – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o čistim korporativnim vozilima **COM(2025) 994 Odboru za zaštitu okoliša i prirode i Odboru za pomorstvo, promet i infrastrukturu**

NADZOR NAD AKTIVNOSTIMA VLADE U INSTITUCIJAMA EUROPSKE UNIJE

Sastanci Vijeća Europske unije

Dostava stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije radnim tijelima

U postupku praćenja rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije, Odbor za europske poslove je u ožujku 2026. dostavio radnim tijelima Hrvatskoga sabora 8 stajališta Republike Hrvatske za sastanak Vijeća Europske unije:

- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za [pravosuđe](#) i [unutarnja pitanja](#) 5. i 6. ožujka, dostavljeno je **Odboru za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost i Odboru za pravosuđe**
- Stajalište Republike Hrvatske za [sastanak](#) Vijeća za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravlje i zaštitu potrošača (socijalna politika) 9. ožujka, dostavljeno je **Odboru za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo i Odboru za zdravlje i socijalnu politiku**
- Stajalište Republike Hrvatske za [sastanak](#) Vijeća za ekonomske i financijske poslove 10. ožujka, dostavljeno je **Odboru za financije i državni proračun i Odboru za gospodarstvo**
- Stajalište Republike Hrvatske za [sastanak](#) Vijeća za vanjske poslove 16. ožujka, dostavljeno je **Odboru za vanjsku politiku**
- Stajalište Republike Hrvatske za [sastanak](#) Vijeća za promet, telekomunikacije i energetiku (energetika) 16. ožujka, dostavljeno je **Odboru za gospodarstvo**
- Stajalište Republike Hrvatske za [sastanak](#) Vijeća za opće poslove 17. ožujka, dostavljeno je **Odboru za europske poslove**
- Stajalište Republike Hrvatske za [sastanak](#) Vijeća za okoliš 17. ožujka, dostavljeno je **Odboru za zaštitu okoliša i prirode**
- Stajalište Republike Hrvatske za [sastanak](#) Vijeća za vanjske poslove (trgovina) 26. – 29. ožujka, dostavljeno je **Odboru za vanjsku politiku i Odboru za gospodarstvo**

IZRAVNO DOSTAVLJENI DOKUMENTI EUROPSKE UNIJE

Prema odredbi Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, institucije Unije izravno dostavljaju nacionalnim parlamentima sve prijedloge obvezujućih zakonodavnih i nezakonodavnih akata kao i druge neobvezujuće akte.

Ured za međunarodne i europske poslove dnevno objavljuje izravno dostavljene dokumente na mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora u rubrici Postupanje s dokumentima EU-a, s pratećim informacijama o: oznaci akta, postupku donošenja, datumu dostave i roku za provjeru načela supsidijarnosti, stajalištu Republike Hrvatske, obrazloženom mišljenju i političkom dijalogu, području politika kojemu dokument pripada te nazivu inicijative iz programa rada Komisije.

U razdoblju od 1. do 31. ožujka 2026. institucije Europske unije izravno su dostavile Hrvatskome saboru ukupno **48 pravnih akata** na hrvatskome jeziku, **od toga 24 prijedloga obvezujućih akata u zakonodavnom i nezakonodavnom postupku i 24 neobvezujuća pravna akta.**

Izravno dostavljeni prijedlozi akata u zakonodavnom postupku

Prijedlozi akata u zakonodavnom postupku obuhvaćaju prijedloge uredbi, direktiva i odluka koje u redovnom ili posebnom zakonodavnom postupku donose institucije Europske unije.

U postupku donošenja zakonodavnih akata koji su u podijeljenoj nadležnosti između Europske unije i država članica, nacionalni parlamenti sudjeluju provjerom poštovanja načela supsidijarnosti u roku od osam tjedana od objave akta na službenim jezicima Unije.

Radi lakšeg praćenja izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata, akti su razvrstani prema nadležnostima odbora u Europskom parlamentu.

Pregled izravno dostavljenih dokumenata Europske unije u zakonodavnom postupku u razdoblju od 1. do 31. ožujka 2026.

GRADANSKE SLOBODE, PRAVOSUĐE I UNUTARNJI POSLOVI

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2026) 102</u>	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o suzbijanju trgovine vatrenim oružjem i drugih kaznenih djela povezanih s vatrenim oružjem i o izmjeni Direktive (EU) 2024/1260 Europskog parlamenta i Vijeća	24. 3. 2026. 20. 5. 2026.

INDUSTRIJA, ISTRAŽIVANJE I ENERGIJA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2026) 13</u>	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Direktive (EU) 2022/2555 radi	17. 3. 2026. 13. 5. 2026.

	uvođenja mjera pojednostavnjenja i usklađivanja s [Prijedlogom Akta o kibernetičkoj sigurnosti 2]	
<u>COM (2026) 11</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o Agenciji Europske unije za kibernetičku sigurnost (ENISA), Europskom okviru za kibernetičkosigurnosnu certifikaciju i sigurnosti lanca opskrbe IKT-om te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2019/881 (Akt o kibernetičkoj sigurnosti 2)	17. 3. 2026. 13. 5. 2026.

PRORAČUNI

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2026) 4</u>	Prijedlog ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom na temelju zahtjeva iz Belgije – EGF/2025/008 BE/Liberty	2. 3. 2026. ....

OKOLIŠ, JAVNO ZDRAVSTVO I SIGURNOST HRANE

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2025) 1023</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni uredaba (EU) 2017/745 i (EU) 2017/746 u pogledu pojednostavnjenja i smanjenja opterećenja pravilima o medicinskim proizvodima i in vitro dijagnostičkim medicinskim proizvodima te o izmjeni Uredbe (EU) 2022/123 u pogledu potpore Europske agencije za lijekove stručnim skupinama za medicinske proizvode i Uredbe (EU) 2024/1689 u pogledu popisa zakonodavstva Unije o usklađivanju iz njezina Priloga I.	17. 3. 2026. 14. 5. 2026.

USKLAĐIVANJE ZAKONODAVSTVA

Hrvatski sabor usklađuje zakonodavstvo s pravom Europske unije u postupku prema kojemu svi prijedlozi zakona kojima se usklađuje hrvatsko zakonodavstvo s europskim nose oznaku „P.Z.E.“

Sabor donosi godišnji plan usklađivanja zakonodavstva, koji je sastavni dio Vladina programa za preuzimanje i provedbu pravne stečevine i osnovni je dokument u postupku preuzimanja i provedbe prava Europske unije u hrvatsko zakonodavstvo. Usklađeni zakoni dostupni su u e-Doc bazi Informacijsko-dokumentacijske službe Hrvatskoga sabora.

Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije za 2026. godinu Hrvatski sabor donio je 6. ožujka 2026. („Narodne novine“, br. 26/2026.)

Hrvatski sabor je u ožujku 2026. donio 6 zakona usklađenih s pravom Europske unije:

PZE	Naziv akta	Saziv	Sjednica	Status	Redni br. čitanja	Vrsta postupka
P.Z.E. 203	Konačni prijedlog Zakona o medijaciji	11	9	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 212	Konačni prijedlog Zakona o deviznom poslovanju	11	9	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 228	Konačni prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) 2024/1083 o uspostavi zajedničkog okvira za medijske usluge na unutarnjem tržištu i izmjeni Direktive 2010/13/EU (Europski akt o slobodi medija)	11	9	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 245	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o provedbi Uredbe (EU) 2016/1011 o indeksima koji se upotrebljavaju kao referentne vrijednosti	11	9	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 246	Konačni prijedlog Zakona o provedbi Uredbe (EU) 2024/1787 o smanjenju emisije metana u energetske sektoru	11	9	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 254	Konačni prijedlog zakona o ugovorima o prijevozu u željezničkom sektoru	11	9	donesen	2.	redovni

INFORMACIJA
O INICIJATIVI „JEDNO TRŽIŠTE, JEDNA EUROPA“

Strateški okvir inicijative

Europsko vijeće (EV) je 19. ožujka 2026. pokrenulo novu političku inicijativu pod nazivom „**Jedno tržište, jedna Europa**“, koja predstavlja **krovni okvir za reforme jedinstvenog tržišta u razdoblju 2026. – 2027.**

Cilj inicijative je transformirati jedinstveno tržište iz djelomično integriranog sustava u potpuno **funkcionalno, digitalno i harmonizirano tržište**, u kojem poduzeća mogu djelovati bez regulatornih prepreka, a građani ostvaruju koristi kroz bolju povezanost i životni standard. EV naglašava da pristup „jedno tržište” podrazumijeva:

- zamjenu 27 nacionalnih pravila jedinstvenim pravilima na razini EU-a,
- jačanje integriteta jedinstvenog tržišta uz očuvanje jednakih uvjeta tržišnog natjecanja,
- poticanje rasta i skaliranja poduzeća na razini EU-a,
- povećanje globalne konkurentnosti europskog gospodarstva.

Ključne komponente inicijative

U okviru inicijative „Jedno tržište, jedna Europa”, definirano je nekoliko prioriternih područja:

1. Pravna i regulatorna integracija:

- uspostava **28. režima** (EU Inc.) kao ključnog alata za harmonizaciju korporativnog prava,
- promicanje korištenja uredbi (umjesto direktiva) radi ujednačene primjene,
- smanjenje regulatornih razlika među državama članicama,

2. Digitalizacija i pojednostavnjenje:

- uvođenje europske poslovne lisnice,
- primjena načela „once-only”,
- potpuna digitalizacija interakcija poduzeća s javnim tijelima,

3. Mobilnost i tržište rada:

- jačanje prekogranične mobilnosti radnika,
- digitalizacija i interoperabilnost kvalifikacija,
- olakšavanje priznavanja stručnih kvalifikacija,

4. Uklanjanje prepreka za robu i usluge:

- smanjenje regulatorne fragmentacije (npr. označavanje proizvoda),
- pojednostavljenje prekograničnog pružanja usluga,
- borba protiv teritorijalnih ograničenja opskrbe,

5. Smanjenje administrativnog opterećenja:

- „jednostavnost po dizajnu“ (engl. „simplicity by design”) pristup zakonodavstvu,
- revizija postojećeg zakonodavstva (uklanjanje zastarjelih pravila),
- izbjegavanje prekomjernog zakonodavstva tzv. „gold-platinga” na nacionalnoj razini.

Predsjednica Europske komisije (EK) u svom pismu čelnicima EU-a uoči sastanka EV-a 19. ožujka 2026. najavila je izradu **mape puta „jedna Europa, jedno tržište”** koja će sadržavati konkretne zakonodavne mjere i rokove za provedbu do kraja 2027.

PRIJEDLOG KORPORATIVNOG PRAVNOG OKVIRA EUROPSKE UNIJE ZA PODUZEĆA (EU Inc.)

Europska komisija je 18. ožujka 2026. predstavila zakonodavni prijedlog za **EU Inc.** – **novi jedinstveni skup korporativnih pravila, koji predstavlja temelj i polazište za 28. režim Europske unije.**

Predloženi paket sastoji se od sljedećih dokumenata:

- Komunikacija „**Prema EU Inc. za poduzeća iz EU-a**“, [COM\(2026\) 320](#),
- **Prijedlog uredbe** Europskog parlamenta i Vijeća o **korporativnom pravnom okviru 28. režima – EU inc.**, [COM\(2026\) 321](#), s pratećim radnim dokumentima,
- **Preporuka Komisije za usklađivanje definicije inovativnih poduzeća, novoosnovanih poduzeća i rastućih poduzeća s visokim rastom**, [C\(2026\) 1800](#), kojom će se osigurati dosljedan pristup u cijelom EU-u kako bi se osiguralo bolje praćenje politika EU-a o poduzećima i pružila sigurnost poduzećima, ulagačima i donositeljima odluka u tom procesu.

Cilj je prijedloga EU Inc. smanjiti rascjepkanost na jedinstvenom tržištu i omogućiti inovativnim poduzećima poslovanje u skladu s jedinstvenim, usklađenim skupom pravila na razini EU-a koji obuhvaća ključne aspekte korporativnog, stečajnog, radnog i poreznog prava. U tom kontekstu, prijedlogom o **EU Inc. uspostaviti će se novi, usklađeni korporativno-pravni režim na razini EU-a.** Iako je prvenstveno osmišljen za inovativna i novoosnovana poduzeća, bit će **dostupan svim osnivačima** koji to smatraju prikladnim, kao opcija uz postojeće nacionalne oblike društava.

EU Inc. jedna je od **glavnih inicijativa usmjerenih na potporu poduzećima**, osobito novoosnovanim i rastućim poduzećima, u inovacijama i rastu na jedinstvenom tržištu. Ne zamjenjuje nacionalne pravne okvire za trgovačka društva, već predstavlja neobvezni, usklađeni okvir na razini EU-a, dostupan svim trgovačkim društvima.

EU Inc. čini **temelj šireg koncepta „28. režima”**, koji predstavlja dodatni paralelni i neobvezni pravni okvir na razini EU-a. Kao takav, omogućit će poduzećima da tijekom cijelog životnog ciklusa posluju u jedinstvenom regulatornom okruženju, uz pojednostavljenje osnivanja, olakšavanje rasta i pristupa financiranju te smanjenje troškova neuspjeha. Okvir se temelji na načelu „digitalno po zadanom” te je usmjeren na smanjenje administrativnih opterećenja i pravne nesigurnosti povezane s djelovanjem u više nacionalnih sustava.

U širem smislu, „28. režim” obuhvaća i dodatne mjere usmjerene na poboljšanje uvjeta poslovanja inovativnih poduzeća, uključujući pristup financiranju, digitalizaciju, privlačenje i zadržavanje talenata te osiguravanje predvidljivog i učinkovitog pravnog okvira za prekogranično poslovanje.

Glavni elementi prijedloga EU Inc.

Brža registracija: poduzetnici, osnivači i poduzeća moći će osnovati poduzeće iz EU-a u roku od 48 sati (u okviru ubrzanog postupka uz standardizirane obrasce), za manje od 100 eura i bez minimalnih kapitalnih zahtjeva.

Jednostavniji postupci: trgovačka društva iz EU-a morat će dostaviti informacije o trgovačkim društvima samo jednom, putem sučelja na razini EU-a kojim se povezuju nacionalni poslovni registri (načelo ‘once-only’). U drugom koraku Komisija će postupno razviti BRIS (engl. Business Registers Interconnection System) prema središnjem digitalnom registru EU Inc. poduzeća. Trgovačka društva iz EU Inc. dobit će svoje porezne identifikacijske brojeve i PDV brojeve bez potrebe za ponovnim podnošenjem dokumentacije kroz automatsku razmjenu podataka između registara i nadležnih tijela.

Potpuno digitalno poslovanje: korporativni procesi bit će automatski digitalni tijekom cijelog životnog ciklusa tvrtke.

Pomaganje osnivačima da brže i jeftinije ponovno pokrenu poslovanje: EU Inc. poduzeća imat će pristup potpuno digitalnim postupcima likvidacije. Inovativna novoosnovana poduzeća imat će pristup pojednostavnjenim i digitaliziranim postupcima u slučaju nesolventnosti kako bi se olakšala likvidacija poslovanja, što će osnivačima omogućiti da isprobaju inovativne ideje i po potrebi počnu ispočetka.

Bolji uvjeti za privlačenje ulaganja: uklonit će se formalnosti koje zahtijevaju fizičku prisutnost, osigurati digitalni postupci za operacije financiranja i pojednostavniti prijenos dionica. Posrednici više neće biti obvezni sudjelovati u prijenosu dionica i postupcima likvidacije. Prijedlogom će se državama članicama omogućiti da EU Inc. poduzećima omoguće pristup burzi.

Bolja sredstva za privlačenje talenata: poduzeća u okviru EU Inc. moći će uspostaviti programe dodjele dioničkih opcija zaposlenicima na razini EU-a. Oporezivanje dioničkih opcija primjenjivat će se tek u trenutku realizacije prihoda, odnosno pri njihovoj prodaji, što predstavlja ključan čimbenik za povećanje atraktivnosti, osobito za inovativna *startup* poduzeća.

Potpuni pristup jedinstvenom tržištu: poduzeća u okviru EU Inc. moći će slobodno odabrati državu članicu u koju će se osnovati. Prijedlog uključuje i popis zabranjenih praksi kako bi se osiguralo da se prema poduzećima EU Inc. postupa na isti način kao i prema svim drugim nacionalnim poduzećima.

Snažne zaštitne mjere protiv zlouporabe: prijedlog ne utječe na nacionalno radno i socijalno zakonodavstvo koje će se na EU Inc. poduzeća primjenjivati na isti način kao i na druga

poduzeća osnovana u skladu s nacionalnim pravom o trgovačkim društvima. Primjenjive zaštitne mjere države članice registracije u potpunosti će se primjenjivati na poduzeće EU Inc., uključujući pravila o suodlučivanju.

Fleksibilnost strukture vlasništva: trgovačka društva EU Inc. imat će mogućnost uspostave različitih klasa dionica s različitim ekonomskim ili glasačkim pravima. Time se, primjerice, osnivačima omogućuje zaštita poduzeća od neprijateljskih preuzimanja.

S obzirom na njegovu ključnu važnost za blagostanje EU-a, Komisija poziva Europski parlament (EP) i Vijeće da postignu dogovor o prijedlogu EU Inc. do kraja 2026.

U Komunikaciji „**Prema EU Inc. za poduzeća iz EU-a**“ iznose se tekuće i buduće inicijative za **dovršetak 28. režima** u drugim područjima politika.

Predlaže se **maksimalna digitalizacija interakcija** između poduzeća i javnih tijela, primjerice putem europske poslovne lisnice.

Pozivaju se države članice da razmotre uspostavu **specijaliziranih sudskih vijeća ili sudova nadležnih za rješavanje sporova u području prava trgovačkih društava EU Inc.**, čime bi se omogućila djelotvorna, učinkovita i ujednačena primjena pravila EU Inc.

Komisija će u okviru predstojećeg paketa za pravednu mobilnost radne snage razmotriti mogućnost omogućavanja **100%-tnog prekograničnog rada na daljinu** za inovativna novoosnovana i rastuća poduzeća diljem Unije.

Komunikacijom se najavljuju i **mjere za poboljšanje pristupa kapitalu** za novoosnovana i rastuća poduzeća, nadovezujući se na mjere Unije za štednju i ulaganja, potencijalna **revizija pravila o ulaganjima mirovinskih fondova** te predstojeća **revizija europskih fondova poduzetničkog kapitala**. Kad je riječ o **oporezivanju**, Komisija je predložila sustav oporezivanja sjedišta (HOT) kojim bi se malim i srednjim poduzećima omogućilo da primjenjuju porezna pravila svoje matične države. Osim toga, inicijativom „Poslovanje u Europi: okvir za oporezivanje dobiti” (BEFIT) nastoji se uspostaviti jedinstveni zakonodavni okvir za oporezivanje dobiti u EU-u. Očekuje se da će predstojeći objedinjeni paket pojednostavnjenja u području izravnog oporezivanja (tzv. porezni omnibus) ukloniti dodatna administrativna opterećenja za poduzeća u EU-u.

Zaključci EV-a od 19. ožujka 2026.

Zaključci EV-a od 19. ožujka 2026. potvrđuju da se inicijativa EU Inc. i koncept „28. režima” nalaze u središtu nove, šire agende jačanja konkurentnosti, otpornosti i strateške autonomije EU-a. U kontekstu rastućih geopolitičkih napetosti i gospodarskih pritisaka, EV naglašava potrebu za ubrzanim djelovanjem kako bi se uklonile prepreke na jedinstvenom tržištu i omogućilo poduzećima da ostvaruju puni potencijal na razini EU-a.

Zaključci EV-a definiraju **jasan vremenski okvir i očekivanja** za daljnji razvoj inicijative EU Inc. i povezanih mjera:

- EU Inc. / 28. režim → poziv suzakonodavcima da postignu dogovor do kraja 2026.
- Jedinstveni sustav e-deklaracija za prekogranične usluge → cilj: usvajanje do lipnja 2026.
- Europska poslovna lisnica i ‘once-only’ načelo → cilj: dogovor do kraja 2026.
- Unaprjeđenje mobilnosti radnika i priznavanja kvalifikacija → prijedlog do jeseni 2026.
- Paket mjera za zaštitu potrošača i nadzor tržišta → prijedlog do kraja 2026.
- Rješavanje fragmentacije označavanja i pakiranja proizvoda → zakonodavni prijedlog do kraja 2026.
- Opći cilj uklanjanja prepreka jedinstvenom tržištu → konkretni rezultati najkasnije do ožujka 2027.

Uz to, **EV je najavilo da će se ponovno vratiti temi konkurentnosti već u lipnju 2026.**, čime potvrđuje političku hitnost i kontinuirani nadzor nad provedbom.

Zaključci EV-a iz ožujka 2026. **dodatno proširuju kontekst EU Inc.-a** kroz šire gospodarske politike:

- naglasak na uspostavi **Unije za štednju i ulaganja** i dublje integriranih tržišta kapitala kako bi se osigurao pristup financiranju za poduzeća,
- poziv na **dovršetak ključnih zakonodavnih prijedloga** do kraja 2026. (sekuritizacija, mirovinski fondovi, bankovna unija)
- potreba usmjeravanja ulaganja prema inovacijama, digitalnim tehnologijama i industrijskoj transformaciji.
- razvoj **Akta o ubrzanju industrijske proizvodnje** kao komplementarne inicijative EU Inc.

Time se EU Inc. pozicionira kao dio šireg „paketa konkurentnosti”, koji uključuje i industrijsku politiku, energetska tranziciju i financijsku integraciju.

AKT O UBRZAVANJU INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE (INDUSTRIAL ACCELERATOR ACT – IAA)

Prijedlog uredbe o uspostavi okvira mjera za ubrzanje industrijskih kapaciteta i dekarbonizacije u strateškim sektorima te o izmjeni uredbi (EU) 2018/1724, (EU) 2024/1735 i (EU) 2024/3110 – **Akt o ubrzanju industrijske proizvodnje** (engl. Industrial Accelerator Act – IAA), **COM (2026) 100**, Komisija je, zajedno s pratećim dokumentima, objavila 4. ožujka 2026.

Opći cilj Akta jest **ojačati industrijsku bazu EU-a povećanjem udjela proizvodnje u BDP-u EU-a s 14,3% u 2024. na 20% do 2035.**, uz istodobno **ubrzanje dekarbonizacije** i

smanjenje strateških ovisnosti. Prijedlog odgovara na ključne izazove europske industrije, uključujući pad proizvodnje, nedovoljnu potražnju za zelenim proizvodima i rastuću ovisnost o trećim zemljama, te kroz kombinaciju mjera usmjerenih na ponudu i potražnju, kao i regulaciju izravnih stranih ulaganja, nastoji osigurati dugoročnu gospodarsku sigurnost i stratešku autonomiju EU-a.

Prijedlog Akta nadovezuje se na Plan za čistu industriju, Zajedničku komunikaciju o jačanju gospodarske sigurnosti EU-a te postojeći zakonodavni okvir, uključujući Akt o industriji s nultom neto stopom emisija.

U skladu s preporukama iz Draghijeva izvješća o budućnosti europske konkurentnosti, Akt uvodi ciljne i razmjerne zahtjeve u pogledu **europskog podrijetla** („proizvedeno u EU-u”) i/ili **niskih emisija ugljika** u okviru javne nabave i programa javne potpore. Cilj je strateški usmeriti korištenje javnih sredstava kako bi se potaknula potražnja za niskougljičnim industrijskim proizvodima i tehnologijama s nultom neto stopom emisija te doprinijelo razvoju tzv. **vodećih tržišta unutar EU-a**. Mjere se primjenjuju na odabrane strateške sektore, uz mogućnost njihova postupnog proširenja na druge energetske intenzivne industrije (npr. kemijski sektor). Na taj se način nastoji ojačati industrijska baza EU-a, povećati dodana vrijednost unutar Unije i osigurati stabilna potražnja za čistim tehnologijama i proizvodima proizvedenima u Europi.

Prema Komisiji, potreba za donošenjem Akta proizlazi iz strukturnih izazova s kojima se suočava europska industrija. Udio proizvodnje u BDP-u EU-a smanjen je s 17,4 % u 2000. na 14,3 % u 2024., što negativno utječe na gospodarsku otpornost, inovacijski kapacitet i socijalnu stabilnost. Istodobno, EU bilježi rastuću ovisnost o trećim zemljama u ključnim tehnologijama poput baterija i solarnih modula, uz sve izraženiju globalnu konkurenciju i tržišne distorzije. Dodatni pritisak proizlazi iz geopolitičkih okolnosti i potrebe za jačanjem gospodarske sigurnosti, osobito u kontekstu zelene tranzicije i elektrifikacije, koje povećavaju potražnju za strateškim tehnologijama.

Glavni ciljevi Akta:

- jačanje konkurentnosti i otpornosti industrije EU-a,
- ubrzanje uvođenja čistih tehnologija i dekarbonizacije industrije,
- smanjenje ovisnosti o dobavljačima iz trećih zemalja u strateškim sektorima.

Glavni elementi zakonodavnog prijedloga

1. Pojednostavnjenje i ubrzanje ulaganja

Kao dio Komisijina programa pojednostavnjenja, zakonodavni prijedlog uvodi **mjere za pojednostavnjenje i ubrzanje administrativnih postupaka za industrijske projekte**, s ciljem smanjenja regulatornog opterećenja i brže realizacije ulaganja, osobito u projekte dekarbonizacije.

Predviđa se **uspostava jedinstvenog digitalnog postupka izdavanja dozvola** u skladu s načelom „jedan projekt – jedan postupak”, pri čemu države članice uspostavljaju jedinstvenu nacionalnu **digitalnu kontakt točku** (engl. *single access point*) za podnošenje jedinstvene prijave koja obuhvaća sve potrebne dozvole. Postupak izdavanja dozvola bit će organiziran kao jedinstveni postupak na temelju jedne prijave uz korištenje digitalnih alata poput europske poslovne lisnice (engl. *European Business Wallet*) radi pojednostavnjenja i ubrzanja postupaka. Predviđa se uvođenje **maksimalnih rokova za izdavanje dozvola**, koji se razlikuju ovisno o vrsti projekta, kao i primjena načela prešutnog odobrenja u određenim fazama, čime se dodatno skraćuje trajanje postupaka i povećava pravna sigurnost za ulagatelje.

Akt također predviđa uspostavu **područja za ubrzanje industrijske proizvodnje** (engl. *industrial acceleration areas*), koja države članice određuju na nacionalnoj razini, s ciljem poticanja razvoja industrijskih klastera i industrijske simbioze. U tim područjima omogućit će se dodatno pojednostavnjenje i koordinacija postupaka izdavanja dozvola kako bi se olakšala provedba projekata i povećala predvidljivost za ulagatelje. Ta će područja doprinosti i razvoju infrastrukture, jačanju vještina te privlačenju novih ulaganja.

2. Poticanje potražnje za proizvodima proizvedenima u EU-u i niskougljičnim proizvodima

Uvodi se **preferenciju za proizvode proizvedene u EU-u i niskougljične proizvode u javnoj nabavi i programima javne potpore** kako bi se povećala potražnja za europskim industrijskim proizvodima uključujući cement, aluminij i tehnologije s nultom neto stopom emisija (baterije, solarna i energija vjetra, dizalice topline i nuklearna energija).

Za pojedine proizvode, poput čelika, uvode se specifični zahtjevi povezani s niskim emisijama ugljika, dok se za cement i aluminij primjenjuju „proizvedeno u Europi” i niskougljični kriteriji u kontekstu javne nabave i drugih oblika javne intervencije.

Istodobno se uvode zahtjevi u pogledu **europskog podrijetla za određene strateške tehnologije**, osobito u području tehnologija s nultom neto stopom emisija i automobilske industrije. Ti zahtjevi odnose se na udio komponenti proizvedenih u EU-u i primjenjuju se u kontekstu korištenja javnih sredstava, čime se osigurava da javna potpora doprinosi jačanju industrijske baze i stvaranju dodane vrijednosti unutar EU-a.

U prijedlogu se potiče **veća uzajamnost u javnoj nabavi** tako što se jamči jednako postupanje prema zemljama koje poduzećima iz EU-a omogućuju pristup svojim tržištima. Proizvodi iz partnerskih zemalja s kojima je EU sklopila sporazum o uspostavi područja slobodne trgovine ili carinske unije, kao i iz zemalja stranaka Sporazuma o javnoj nabavi u skladu s kojim su te zemlje preuzele relevantne obveze Unije, smatraju se proizvodima podrijetlom iz Unije. Kad je riječ o drugim javnim intervencijama, posebno javnim programima i dražbama, partnerske

zemlje mogu biti obuhvaćene Aktom ako imaju sporazum o slobodnoj trgovini ili su uspostavile carinsku uniju s EU-om.

3. Okvir za izravna strana ulaganja (Foreign Direct Investments – FDI)

Postavljaju se uvjeti za velika strana ulaganja u **strateškim sektorima** u vrijednosti većoj od 100 milijuna, osobito kada dolaze od strane tvrtki podrijetlom iz trećih zemalja s dominantnim udjelom u globalnim proizvodnim kapacitetima u područjima poput električnih vozila, baterija, solarne energije i kritičnih sirovina.

Takva ulaganja moraju stvarati visokokvalitetna radna mjesta, poticati inovacije i rast te stvarati stvarnu dodanu vrijednost u EU-u kroz prijenos tehnologije i znanja, ulaganja u istraživanje i razvoj te ispunjavanje zahtjeva lokalnog sadržaja, uključujući nastojanje da se najmanje 30 % *inputa* nabavlja unutar EU-a. K tome, najmanje 50% zaposlenih morat će biti radnici iz EU-a kako bi poduzeća i građani mogli iskoristiti prednosti pristupa jedinstvenom tržištu zajedno s ulagačima.

Cilj je jačanje lanaca opskrbe, poticanje kvalitetnog zapošljavanja i očuvanje otvorenosti EU-a za ulaganja.

Akt predstavlja značajan pomak u industrijskoj politici EU-a prema proaktivnijem i strateški usmjerenom pristupu. Njime se povezuju ciljevi industrijske politike, klimatske politike i gospodarske sigurnosti. Predložene mjere usmjerene su na ispravljanje tržišnih nedostataka, jačanje otpornosti lanaca opskrbe i poticanje ulaganja u ključne tehnologije, uz istodobno očuvanje otvorenosti jedinstvenog tržišta.

Prema procjenama Komisije, očekuje se da će provedba mjera iz Akta imati značajne gospodarske i okolišne učinke. Mjere usmjerene na poticanje potražnje za niskougličnim proizvodima mogle bi generirati više od 600 milijuna eura dodatne vrijednosti u sektorima čelika, aluminija i cementa do 2030. te do 10,5 milijardi eura u cijelom lancu vrijednosti u automobilske industriji. Stvorit će desetke tisuća radnih mjesta, uključujući oko 85 000 u projektima povezanim s baterijama i do 58 000 u proizvodnji solarnih tehnologija, uz očuvanje postojećih radnih mjesta u energetski intenzivnim industrijama tijekom njihove tranzicije. Uvjeti stranih ulaganja također će stvoriti lokalne mogućnosti zapošljavanja i povećati ukupne proizvodne kapacitete EU-a. Digitalizirano izdavanje dozvola dovest će do administrativnih ušteda do 240 milijuna eura za sve proizvodne industrije u EU-u. Očekuje se da će Akt ukupno uštedjeti 30,58 milijuna tona CO₂ u energetski intenzivnim industrijama (čelik, cement i aluminij), baterijama i dijelovima za vozila.

Uredništvo: Tanja Babić, Tatjana Briški, Mirna Matković, Snježana Ramljak, Mario Straka, Jelena Špiljak
©Hrvatski sabor / Kontakt: informacijeumep@sabor.hr